

PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA
UČENIKA SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA S
OBZIROM NA SOCIO-DEMOGRAFSKE
INDIKATORE

ANTONIJA BAŠIĆ, MAG.SOC.ET.PAED., MAG.OEC.

UVOD

Današnje konzumentsko društvo stavlja pred sve nas izazov pri organizaciji svog slobodnog vremena, a posebno pred mlade ljude. Djecu je potrebno obrazovati i odgajati za aktivno i kvalitetno provođenje slobodnog vremena od rane predškolske dobi, usađivati im vrijednosti koje će dalje razvijati samostalno

Slobodno vrijeme – terapijski učinak
(uključivanje u brojne aktivnosti
pomaganja zajednici)

- preventivni učinak (zaokupljanje,
razvitak ličnosti)

Organizacija slobodnog vremena
mladih – alternativa

Problem: nesustavno bavljenje
slobodnim vremenom, nedostatak
znanja i vještina potrebnih za
organizaciju slobodnog vremena
Slobodno vrijeme označava vrijeme
koje pojedinac ispunjava i oblikuje
prema vlastitim željama, bez bilo
koje vrste obaveze ili nužde

Funkcija slobodnog vremena se ostvaruje samo onda kada slobodno vrijeme postane prostor u kojemu se mladi osjećaju ostvarenima te zadovoljnima, mjesto gdje upoznaju i prepoznaju sebe i svoje karakteristike



TEORIJSKI OKVIR

- USMJERAVANJE DJECE NA BROJNE AKTIVNOSTI (SLOBODA ODLUČIVANJA)
- ULOGA RODITELJA KAO VODITELJA/MENTORA SLOBODNOG VREMENA – RODITELJSKI STAVOVI SU JAKO BITNI
- SLOBODNO VRIJEME – UTKANO U SAMO DRUŠTVO – NEODVOJIVOST OD SVIH OSTALIH AKTIVNOSTI
- MLADI – KONZUMENTSKO I PASIVNO PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA
- UKOLIKO RODITELJI NISU SVJESNI VAŽNOSTI PROVOĐENJA SLOBODNOG VREMENA U POZITIVNOM OKRUŽENJU I KROZ POZITIVNE AKCIJE, ŠKOLA BI KAO INSTITUCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE TREBALA POMOĆI UČENICIMA U SAMOOSTVARENJU KROZ IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI
- NERIJETKO RODITELJI - U ŽELJI DA PRUŽE DJECI KVALITETAN SADRŽAJ ZA SLOBODNO VRIJEME - NAILAZE NA PROBLEM NEDOSTATKA IDEJA, NEDOVOLJNO STRUČNOG KADRA KOJI SE BAVI OVOM TEMATIKOM TE KOJI BI MOGAO PONUDITI ORGANIZACIJU KVALITETNIH SADRŽAJA.
- OVAJ PROBLEM NAJČEŠĆE ZNA BITI IZRAŽENIJI U MANJIM SREDINAMA GDJE JE PONUDA AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA DOSTA MANJA NEGO ŠTO JE TO SLUČAJ U VEĆIM I VELIKIM GRADOVIMA



SAMOJ KULTURI PROVOĐENJA SLOBODNOG VREMENA SE POSVEĆUJE MALO (ZAKONSKI OBVEZNO) ILI NI MALO PAŽNJE. ČEST JE SLUČAJ I DA SE NE NUDE ONE AKTIVNOSTI ZA KOJE SU UČENICI ZAINTERESIRANI, VEĆ ONE AKTIVNOSTI ZA KOJE POJEDINA ŠKOLA IMA UVJETE IZVOĐENJA. ILI PAK DA IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI PROVODI PROFESOR KOJI NIJE MOTIVIRAN PRAVIM RAZLOZIMA. NO TU JE JOŠ JEDNA KOMPONENTA - POSTOJE SLUČAJEVI I KADA DIJETE IMA TOLIKO PREEPTEREĆEN DAN DA UOPĆE NEMA VIŠE SNAGE DA PRISUSTVUJE NEČEMU ŠTO NIJE OBVEZNO (MLINAREVIĆ, GAJGER, 2008)

CILJEVI SLOBODNOG VREMENA I KULTURE



Cilj ovog kvantitativnog istraživanja je bio promotriti i detektirati stavove učenika strukovne škole o slobodnom vremenu, te otkriti čimbenike koji utječu na formiranje stava i načina organizacije slobodnog vremena, s obzirom na indikatore socio-ekonomskog statusa.

Svrha ovog istraživanja jest pokušaj detektiranja povezanosti između socio-ekonomskog stanja ispitanika i njegovih stavova o slobodnom vremenu te načinu provođenja slobodnog vremena.

Istraživačka pitanja:

Utječe li ekonomski status obitelji (ispitanika) na stavove ili sam način organiziranja slobodnog vremena?

Postoji li povezanost između stupnja obrazovanja roditelja i načina organiziranja i provođenja slobodnog vremena?

Hipoteze:

H1: Ispitanici boljeg ekonomskog statusa će se češće baviti vannastavnim aktivnostima u slobodno vrijeme.

H2: Ispitanici čiji roditelji imaju veći stupanj obrazovanja će se u većoj mjeri baviti vannastavnim aktivnostima.

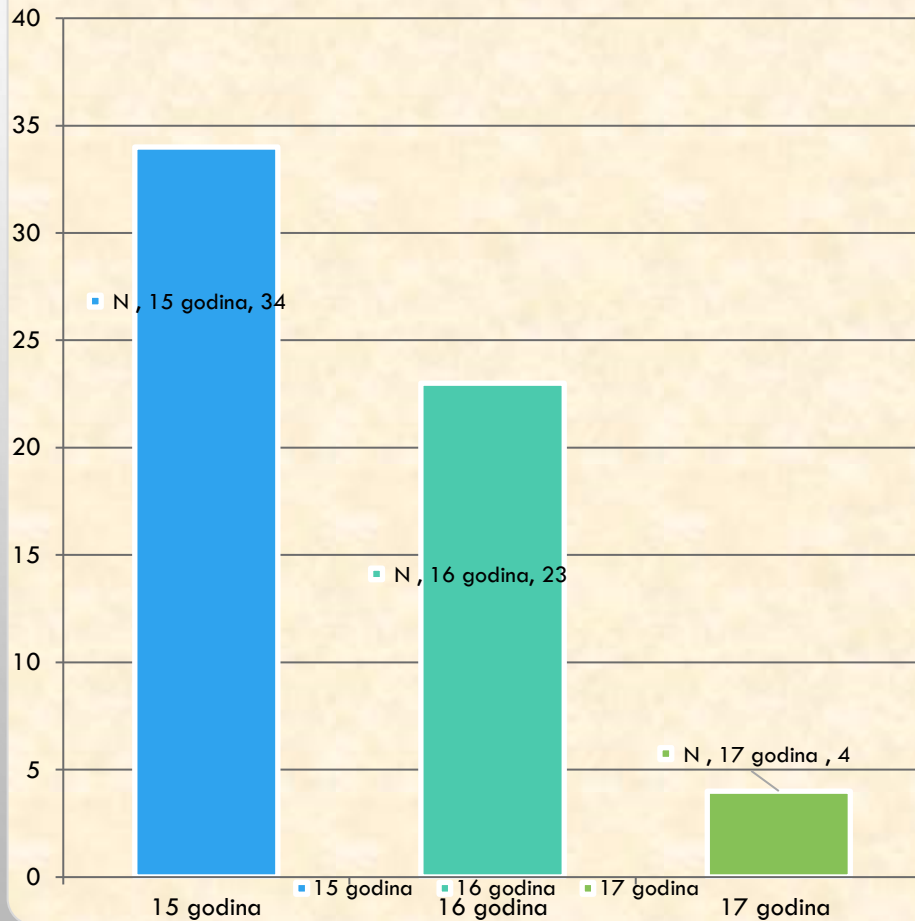
CILJ, SVRHA, ISTRAŽIVAČKA PITANJA, HIPOTEZE, METODOLOGIJA

Anketa – učenici 1.i 2.razredi (N=61) – namjerni uzorak

Anketni list u tri dijela – statistički standardi (kombinirani, većinom zatvoreni tip pitanja), program Statistica

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

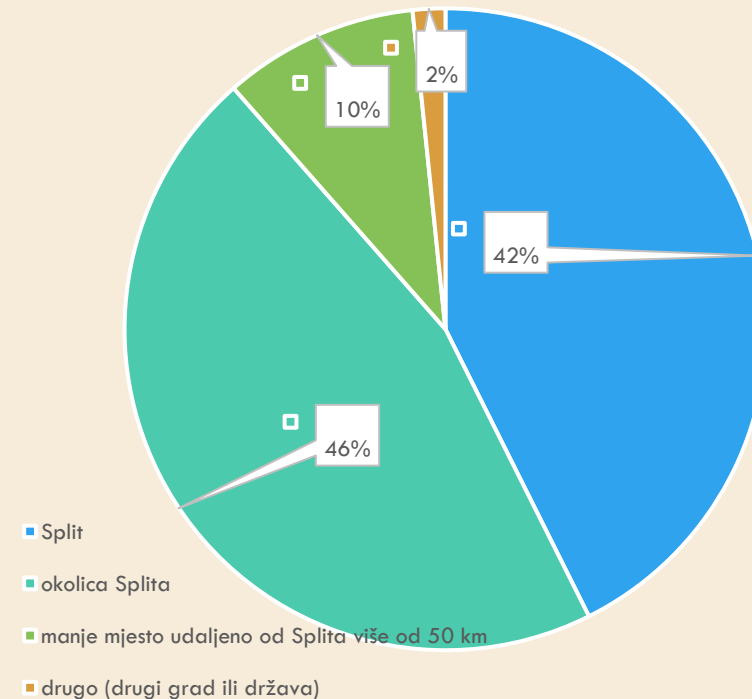
Slika 1. Prikaz dobne raspodjele ispitanika



Uzorak: N= 61 ispitanik

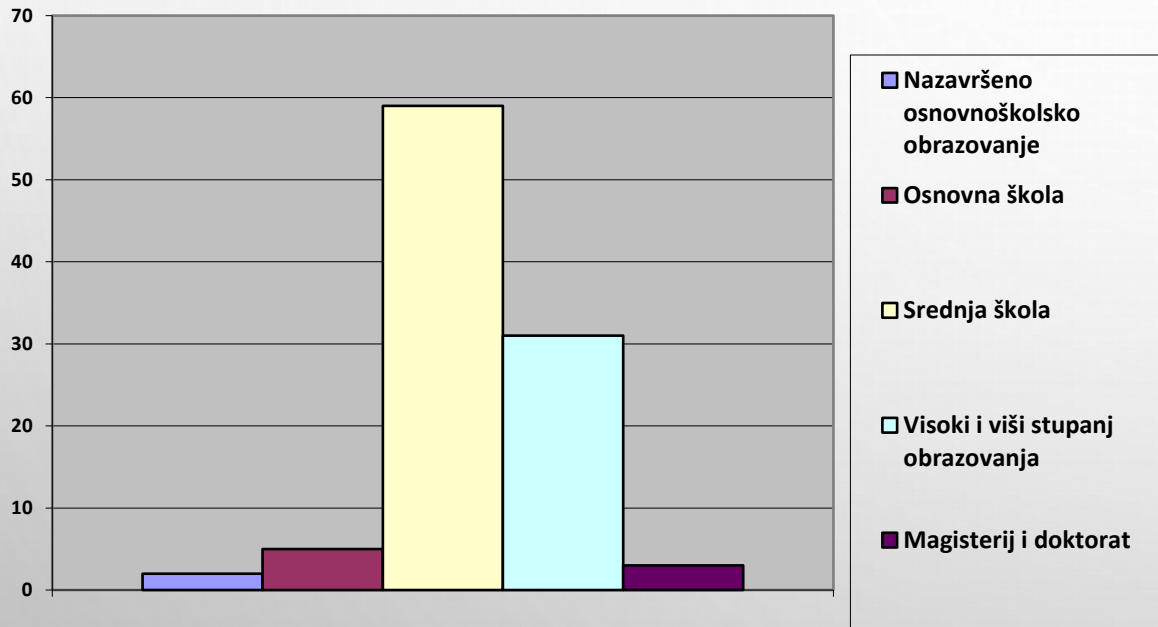
Spolna raspodjela u potpunosti homogena – muški spol 100% (identična je raspodjela i u školi)

Slika 2. Prikaz raspodjele ispitanika prema mjestu stanovanja



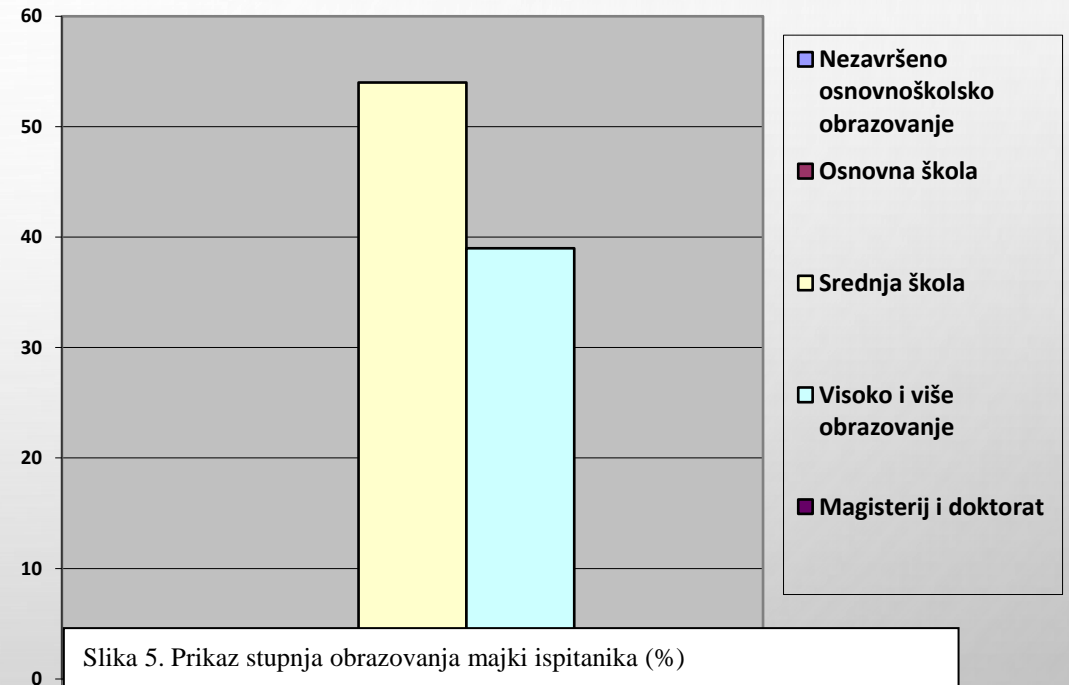
REZULTATI ISTRAŽIVANJA

NAJVEĆI BROJ OČEVA IMA SREDNJI STUPANJ OBRAZOVANJA (59%), POTOM VISOKI STUPANJ OBRAZOVANJA (18%), VIŠI STUPANJ OBRAZOVANJA (13%), OSNOVNI STUPANJ OBRAZOVANJA (5%), MAGISTERIJ I DOKTORAT POSJEDUJE NJIH 3%, TE NEZAVRŠENO OSNOVNO ŠKOLSKO OBRAZOVANJE 2%.

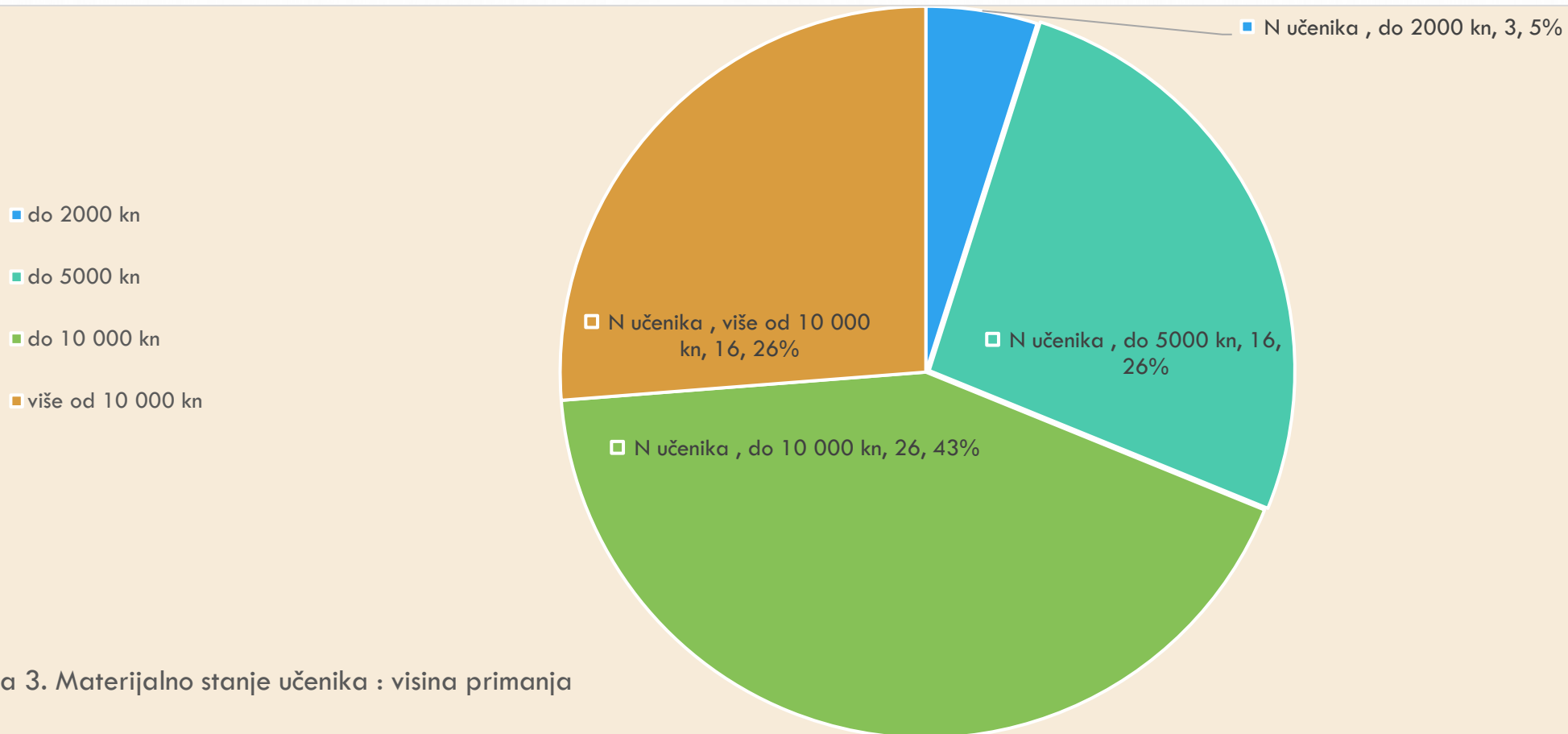


Slika 4. Prikaz stupnja obrazovanja oca ispitanika (%)

NAJVEĆI POSTOTAK MAJKI IMA SREDNJI STUPANJ OBRAZOVANJA (54%), VISOKI STUPANJ OBRAZOVANJA IMA NJIH 21%, VIŠU ŠKOLU IMA 18% MAJKI, MAGISTERIJ I DOKTORAT IMAJU NJIH 3%, TE PO 2% IMAJU OSNOVNU ŠKOLU TE NEZAVRŠENU OSNOVNU ŠKOLU. IAKO NE POSTOJE STATISTIČKI ZNAČAJNE RAZLIKE, MAJKE SU U VEĆEM POSTOTKU VISOKO I VIŠE OBRAZOVANE



Slika 5. Prikaz stupnja obrazovanja majki ispitanika (%)



Slika 3. Materijalno stanje učenika : visina primanja

- NAJVEĆI DIO UČENIKA I NJIHOVIH OBITELJI SE NALAZI U SKUPINI MATERIJALNIH PRIMANJA DO 10 000 KUNA TE VIŠE OD 10 000 KUNA. OVI REZULTATI SU POKAZALI I STATISTIČKI ZNAČAJNU POVEZANOST ($R(61) = 0.89, P < ,05$) IZMEĐU VISINE PRIMANJA TE MOGUĆNOSTI BAVLJENJA IZVANŠKOLSKIM AKTIVNOSTIMA.

- H1

PRVA HIPOTEZA JE GLASILA KAKO ĆE SE ISPITANICI BOLJEG EKONOMSKOG STATUSA ČEŠĆE BAVITI IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA TE JE U POTPUNOSTI POTVRĐENA. ODNOSNO, NAJVEĆI DIO DJECE KOJA SE BAVE IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE SE U VEĆINI SLUČAJEVA PLAĆAJU (NAJČEŠĆE NEKI SPORT) SE NALAZE U SKUPINAMA GDJE SU RODITELJSKI EKONOMSKI STATUSI NAJVIŠI, ODNOSNO NJIH 69% SE NALAZE U SKUPINI PRIMANJA OD 5000 KN DO 10000 KN TE PREKO 10000 KN. OVI REZULTATI SU POKAZALI I STATISTIČKI ZNAČAJNU POVEZANOST VISINE PRIMANJA TE BAVLJENJA IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA.

- H2

U DRUGOJ HIPOTEZI SE PRETPOSTAVILO KAKO ĆE SE ISPITANICI ČIJI RODITELJI IMAJU VEĆI STUPANJ OBRAZOVANJA U VEĆOJ MJERI BAVITI VANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA. UTVRĐENA JE STATISTIČKI ZNAČAJNA RAZLIKA KOD VARIJABLI STUPNJA OBRAZOVANJA OCA (SREDNJA ŠKOLA) TE BAVLJENJA NEKIM SPORTOM. TAKOĐER JE NAĐENA STATISTIČKI ZNAČAJNA RAZLIKA IZMEĐU STUPNJA OBRAZOVANJA MAJKE (SREDNJA ŠKOLA) TE BAVLJENJA SPORTOM. DJECA MAJKI KOJE SPADAJU U SKUPINU SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA I VIŠE SE BAVE IZVANNASTAVNOM AKTIVNOŠĆU U PREKO 60% SLUČAJEVA (60,65%). DJECA OČEVA KOJI SPADAJU U SKUPINU SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA I VIŠEG TAKOĐER SE U PRAVILU BAVE IZVANNASTAVNOM AKTIVNOŠĆU (NJIH 57%).

SAMO-PROCJENA ISPITANIKA O NAČINU PROVOĐENJA SLOBODNOG VREMENA

93% anketiranih svoje slobodno vrijeme organiziraju sami, prema vlastitim željama i potrebama

Pred kompjutorom i televizorom slobodno vrijeme voli provoditi njih 54%, a ne voli 25%.

U krugu obitelji slobodno vrijeme voli provoditi 56% ispitanika, a ne voli 15%.

30 % voli slobodno vrijeme provesti kod kuće dok 70 % ispitanika preferira van kuće.

Svoje slobodno vrijeme bi za aktivnosti dodatnog učenja i istraživanja iskoristilo samo 10% ispitanika

Što se tiče općenitog zadovoljstva kvalitetom i samim provođenjem slobodnog vremena, učenici su većinom zadovoljni svojim aktivnostima u slobodno vrijeme, njih 74%.

57% bi voljelo kada bi u samoj instituciji škole imali više izbora ali i samog poticaja oko korištenja slobodnog vremena.

Ukoliko bi se u školi provodili razni projekti u koje bi se mogli uključiti, to bi učinilo 22% anketiranih.

Ukoliko bi se kroz Školu organiziralo volontiranje u lokalnoj zajednici, pridružilo bi se 23% ispitanika.

Poticanje djece od strane roditelja na određene aktivnosti je prisutno kod čak 70% anketiranih, dok njih 25% nije ni poticano ni nepoticano.

Veoma nizak postotak anketiranih voli provoditi slobodno vrijeme čitajući, samo njih 12%, dok ne voli 72%.

Veću socijalnu mrežu je ostvarilo 87% anketiranih, dok 3% nije ostvarilo nikakve dodatne socijalne kontakte kroz provođenje svojih slobodnih aktivnosti.

ZAKLJUČAK

1

Na koji način djeca strukovnih škola provode svoje slobodno vrijeme?

2

Istraživanje je provedeno na uzorku od 61 učenika prvih i drugih razreda srednje strukovne škole.

3

Kao metodu koristili smo anketu koja se sastojala od tri dijela

4

Cilj ovog istraživanja je bio utvrditi kako učenici strukovnih škola provode svoje vrijeme, koje socio-ekonomske varijable utječu na mogućnost bavljenja istima, te njihove stavove o provođenju slobodnog vremena.

5

Pokazalo se kako u pravilu učenici koji dolaze iz obitelji s višim socio-ekonomskim statusom se češće bave vannastavnim aktivnostima nego učenici koji dolaze iz obitelji nižeg socio-ekonomskog statusa.

6

Učenici čiji roditelji imaju više stupnjeve obrazovanja u većoj mjeri pohađaju vannastavne aktivnosti od učenika čiji su roditelji pozicionirani na nižoj skali obrazovne ljestvice.